

van noodhulp
naar wederopbouw

We
zijn
er.

Livelihood Promotion & Diversification in Amudat (fase 2)

Derde halfjaarlijkse rapport
Januari - Juni 2023

ZOA Business
Ambassadors Uganda

Stichting Wees een
Kans

Florys Foundation

Imkers die honing verzamelen voor
gezamenlijke afzet.

Samenvattend overzicht

Project code	UGD 2203
Project title	Livelihood Promotion and Diversification in Amudat (fase 2)
Algemene doelstelling	Het verbeteren van de bestaande praktijken op het gebied van levensonderhoud van kwetsbare plattelands huishoudens in Amudat en diversificatie naar nieuwe gebieden van economische activiteit.
Sector	Food Security and Livelihoods (FSL)
Project periode	1 januari 2022 - 31 december 2024 (30 maanden)
Rapportage periode	1 Januari 2023 - 30 Juni 2023
Project budget	€ 322.844
Donor	ZOA Business Ambassadors Uganda Stichting Wees een Kans Florys Foundation
Project locatie	Amudat district, Karamoja regio, Oeganda
Contact persoon	ZBA en Stichting Wees een Kans: Gerrit Kasper g.kasper@zoa.ngo Florys Foundation: Yolenta Pater y.pater@zoa.ngo

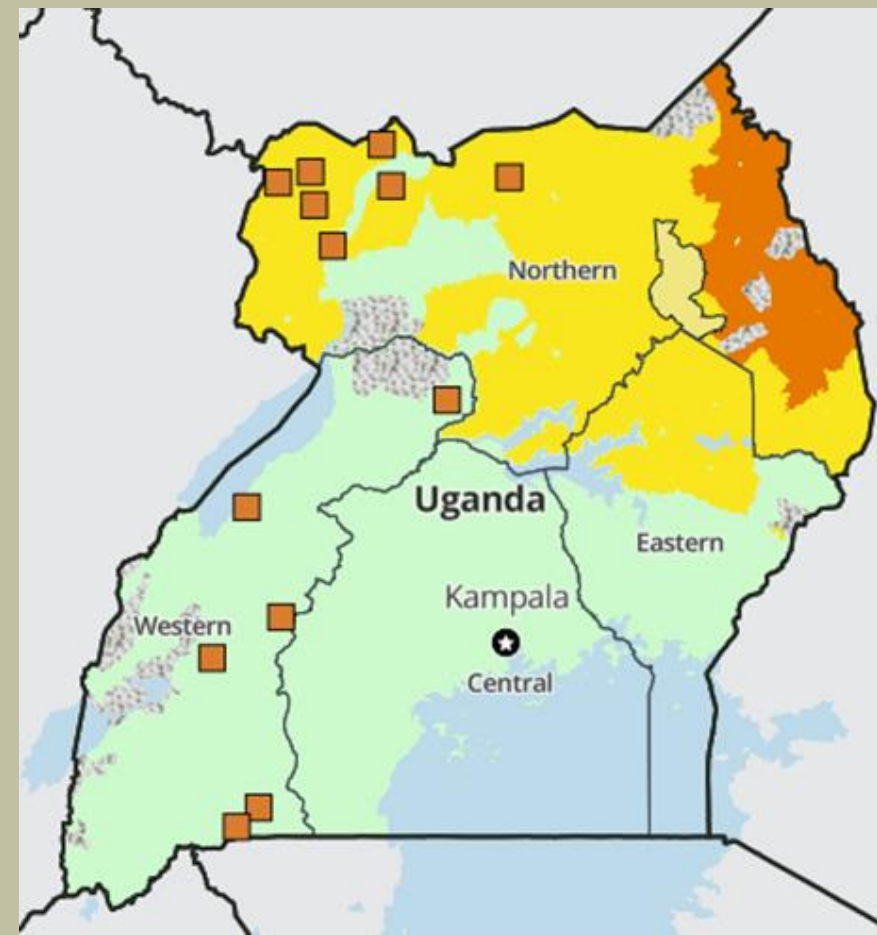
Een inspectie bezoek aan het irrigatie pilot project in Lokales.

Context update

In de periode Januari tot April 2023 heeft de Karamoja Regio in het Noordoosten van Oeganda te maken gehad met ongewone langdurige droogte. Dit heeft grote impact gehad op de leefomstandigheden, de landbouw en de veehouderij in het gebied. De situatie van de meeste huishoudens kan worden geclassificeerd als stressed of crisis, level 2 en 3 van de Integrated Food Security Phased Classification (IPC). Zie de kaart rechts.

De langdurige droogte heeft geleid tot de dood van vee door een tekort aan water en gras. De droogte heeft de landbouwproductie verminderd omdat het gereedmaken van de akkers en het zaaien was vertraagd en sommige boeren helemaal niet konden zaaien. Tussen Mei en Juni is er op sommige plaatsen lichte regen gevallen maar er was geen regen in bijvoorbeeld Abiliyep, Achorichor en Amudat stad. De geplante zaden konden hierdoor slecht ontkiemen en veel gewassen zijn uitgedroogd.

De veiligheidssituatie in het Amudat district is tijdens deze rapportage periode relatief rustig geweest. Er zijn alleen enkele gevallen van veediefstallen geweest door de Karamojong in Karita, Loroo en Achorichor. Een ontwapenings-campagne van het leger om illegale wapens op te sporen binnen de Pokot gemeenschap zorgde in April voor onrust. Dit had impact op de training van de imkers omdat deelnemers bang waren om aangehouden te worden op weg naar de training. Deze werd daarom verschoven naar een iets later moment.

Project doelstelling

De **algemene doelstelling** van dit project is: het verbeteren van de bestaande praktijken op het gebied van levensonderhoud van kwetsbare plattelandshuishoudens in Amudat en diversificatie naar nieuwe gebieden van economische activiteit.

Dit zal worden bereikt door te focussen op het behalen van de volgende **vijf resultaten**:

1. **Verhoogde productiviteit en productie van bijenstallen door duurzame voorlichtingsdiensten**
2. **Betere toegang tot markten voor bijenhouders (door verbetering van de waardeketen)**
3. **Betere toegang tot markten voor tuinbouwers (door meer commercialisering)**
4. **Duurzaamheid - tegen het einde van het project zijn er zelfsturende structuren, bedrijven en dienstverlening**
5. **Pilot van een duurzame en eenvoudige irrigatie op zonne-energie en zwaartekracht**

Op de volgende pagina's volgt een overzicht van de project activiteiten die per resultaat zijn uitgevoerd.

Eén van de boeren die groentes verbouwt in Amudat.

Resultaat 1: Verhoogde productiviteit en productie van bijenstallen door duurzame voorlichtingsdiensten

ZOA en TUNADO (The Uganda National Apiculture Development Organsiation) hebben samengewerkt en imkers getraind en na afloop van de training begeleiding aangeboden. Dit heeft geleid tot meer kennis en verbeterde vaardigheden onder de imkers. De productiviteit van de imkers en daarmee de honing productie zijn toegenomen.

Eerder werden de 4 bijenstal-meesters getraind. Tijdens de rapportage periode hebben deze 4 meesters hun kennis overgedragen aan 50 bijendeskundigen en 500 hulp-imkers. De bijenstal-meesters trainen momenteel deze 550 project deelnemers in duurzame moderne bijenteelt. TUNADO biedt hiernaast technische support aan na afloop van de training.

Om de toegang tot moderne bijenkorven en gereedschappen te verbeteren zijn er twee recent afgestuurde jongeren geselecteerd die zullen worden getraind om bijenkorven en gereedschappen te maken. Deze jongeren hebben hun beroepsopleiding afgerond en zullen de training ontvangen op het Rural Transformation Center. Momenteel wordt een trainer gerekruteerd en in de tweede helft van 2023 zullen de jongeren starten met de training.

De bouw van het Rural Transformation Center is nog gaande en momenteel voor 90% afgerond. Er zal een timmerwerkplaats in het centrum worden gerealiseerd. De benodigde gereedschappen om bijenkorven te maken zijn door het project team geïdentificeerd en zullen worden aangeschaft.

De laatste bouwactiviteiten aan het Rural Transformation Center.

Resultaat 2: Betere toegang tot markten voor bijenhouders (door verbetering van de waardeketen)

Eerder was er bijna geen honingverwerking in Amudat. De toegang tot de markt en de prijs die imkers krijgen voor hun honing zal verbeteren door de honing verzamel centra waar honing zal worden verzameld en verwerkt. Uitgevoerd marktonderzoek laat zien dat door honing te verwerken er waarde toegevoegd kan worden.

De honingproductie coöperaties in Nakasepan en Abiliyep hebben praktische training gekregen om honing te verwerken, te bewaren en te verpakken. Het honing verzamel centrum in Nakasepan was eerder al voltooid. De bouw van het verzamel centrum in Abiliyep is nog gaande. De gemeenschap heeft geholpen met het verzamelen van bouwmaterialen en het bouwen van de muren. Een aannemer zal het gebouw afwerken.

In de eerste helft van 2023 verkochten imkers aan individuele kopers 8.020 kilo honing ter waarde van UGX 48.040.000 (€ 12.000). ZOA en TUNADO werken samen om honingproductie coöperaties te linken aan het Rural Transformation Center en eventueel andere verwerkers. Ook zijn financiële dienstverleners geïdentificeerd die in contact gebracht zullen worden met de imkers om investeringen te kunnen doen in hun bedrijf.

Er is 1 jongere geselecteerd voor een training voor het verwerken van honing door een expert. De training zal zich richten op het verpakken, labelen en hygiënisch opslaan van honing. Na de training zal deze project deelnemer worden gestationeerd in het Rural Transformation Center en bijdragen aan het verwerken van honing uit de regio. Het project team heeft de benodigde apparaten en gereedschappen geïdentificeerd en aangeschaft voor de honing verwerkings unit die zal worden gecreëerd in het Rural Transformation Center.

Training om honing te verwerken voor de honing coöperaties.

Het honing verzamel centra in Abiliyep in aanbouw

Resultaat 3: Betere toegang tot markten voor tuinbouwers (door meer commercialisering)

Eerder zijn 27 tuinbouwers getraind om van productie voor eigen gebruik over te stappen naar commerciële productie. Tuinbouwers leerden over landbouw input, moderne landbouw technieken, verkoop van producten en toegang tot financiële middelen.

Tijdens de rapportage periode hebben tuinbouwers blijvende support ontvangen en werden op belangrijke momenten in het landbouw proces gecoacht. Informatie werd gedeeld over het groeiproces van planten, ziektepreventie, het conserveren van water en aarde en het oogsten.

Er is een samenwerkings evenement georganiseerd voor tuinbouwers en inkopers van groentes uit Oeganda en Kenia om de relatie tussen beiden te verstevigen. De inkopers kregen hierdoor een beeld van het volume en de kwaliteit die de tuinbouwers kunnen leveren. Er was een centrale ontmoeting op dag 1 en op dag 2 vonden er bezoeken aan de tuinbouwers plaats.

Het is tot op heden niet gelukt om toegang tot financiële middelen te verschaffen voor deze boeren, omdat zij niet aan de condities van de benaderde geldverstrekkers voldeden. Er wordt momenteel gekeken of er eventueel groepsleningen kunnen worden afgesloten.

Support voor tuinbouwers door
landbouw experts.

Resultaat 4: Duurzaamheid - tegen het einde van het project zijn er zelfsturende structuren, bedrijven en dienstverlening

Dit project verschilt van de voorgaande projecten door de focus op afbouw en duurzaamheid. Tegen het einde van het project, dat we de afgelopen 5 jaar hebben uitgevoerd, willen we gaan afbouwen door ervoor te zorgen dat alle structuren die we hebben opgebouwd zelfstandig, zonder steun van ZOA, verder kunnen.

Er is concreet nagedacht over de exit strategie en lokale actoren zijn in kaart gebracht. Er is voorgesteld om op gemeenschapsniveau een organisatie op te richten om project activiteiten voort te zetten na afloop van het project. In samenwerking met de overheid en partners is er een concept duurzaamheids plan opgezet. Dit exit plan beschrijft stapsgewijs proces van het terugtrekken van ZOA en de overname door lokale belanghebbenden. Het concept plan is later gereviewed tijdens een meeting met verschillende belanghebbende.

Er is een businessplan uitgewerkt voor het Rural Transformation Center. Voor de ontwikkeling van het businessplan is nagedacht over wie het centrum zal besturen en de financiële resultaten die nodig zijn om het centrum succesvol te laten zijn. In de organisatie van het centrum zullen verschillende overheidsdiensten en imkers de handen inéén slaan. De implementatie van het business plan zal later ondersteund worden.

Climate smart agriculture is geïmplementeerd in de training en coaching activiteiten van het project. Zowel de landbouw trainingen en de training van de imkers was gefocust op duurzaamheid. Boeren hebben geleerd over het conserveren van de aarde en water en voor het maken van bijenkorven werd gebruik van lokale materialen gestimuleerd.

Betrokken bij het project komen samen om een duurzaamheidsplan te ontwikkelen.

Resultaat 5: Pilot van een duurzame en eenvoudige irrigatie op zonne-energie en zwaartekracht.

Er is een waterput gegraven en de zonnepanelen, de waterpomp, de hoge watertank en de andere onderdelen van de irrigatie installatie zijn geïnstalleerd.

In de eerste helft van 2023 zijn de leden gekozen voor het irrigatie gebruikers comité. Het comité bestaat uit zeven leden waaronder een voorzitter, secretaris, penningmeester en leden verantwoordelijk voor het onderhoud en de hygiëne van het irrigatie systeem.

De leden van het irrigatie gebruikers comité zijn getraind. De training werd gefaciliteerd door een ambtenaar van het District Water Kantoor, ZOA ingenieurs en project medewerkers. De training was gericht op het gebruik en het onderhoud van de waterput en de rol en verantwoordelijkheden van het comité.

In Jaar 3 zal er een technische evaluatie plaatsvinden en zullen er aanbevelingen worden gedaan over dit pilot project.

Training van het irrigatie comité op het District Water Kantoor.

Het op zonne-energie aangedreven irrigatie systeem in Lokales

Project deelnemers

De meeste begunstigden zijn Pokot die behoren tot het Kalenjin-cluster (etnische groep), die zowel in Uganda als in Kenia wonen. Zij zijn afhankelijk van veeteelt als hun voornaamste bron van inkomsten en van de landbouwproducten sorghum en maïs. Door de droogte en het gebrek aan voldoende water voor het vee is de levensvatbaarheid van deze bestaansmiddelen echter twijfelachtig. Daarom is specifiek deze groep geselecteerd om hun inkomstenbronnen te diversifiëren.

In de bijensector was het doel om 550 bijenhouders te selecteren. Dit is gelukt. Alle imkers worden nu ondersteund met training, marktkoppeling en begeleiding. In de tuinbouw was het doel om 50 boeren te selecteren. Er werden er slechts 40 geselecteerd, omdat de meeste boeren groenten verbouwden op een zeer klein stuk land van minder dan een halve hectare. 27 boeren hebben deelgenomen aan de trainingen. Er worden inspanningen geleverd om meer groentetelers te identificeren die aan de projectcriteria voldoen, om alsnog het projectdoel te bereiken.

In totaal was gepland om met de project activiteiten 1.578 mensen te bereiken. De resterende begunstigden zijn leden van eerder gesteunde groepen die door de producenten- en marketingverenigingen zullen worden bereikt in een later stadium van het project.

Deelnemers leren over het omzetten van ruwe honing in vloeibare honing.

Project partners

De ZOA werkt nauw samen met een aantal partners voor de implementatie van de project activiteiten. Zo is er bijvoorbeeld gezamenlijke monitoring en inspectie uitgevoerd met overheidstakken zoals het Productie Departement, het Landbouw Departement, het Entomologie Departement en het Water Departement.

ZOA werkt samen met TUNADO voor het promoten van honingproductie onder boeren in Amudat. TUNADO heeft de trainingen voor imkers verzorgt, marktonderzoek uitgevoerd en imkers ondersteund. TUNADO was aanwezig bij de meeting om de duurzaamheidsplannen door te nemen en verleend technische support aan ZOA.

In de tuinbouwsector heeft het project een consultant aangetrokken om een curriculum te ontwikkelen en de geselecteerde boeren te trainen op het gebied van Climate Smart Agriculture.

Eén van de boeren die tomaten heeft verbouwd.

Monitoren en evaluatie

Het project team monitort de progressie van het project door de project locaties regelmatig te bezoeken en te observeren hoe project activiteiten worden uitgevoerd. De productie en verkoopdata van de imkers wordt elk kwartaal verzameld. De database met het aantal project deelnemers en begunstigden wordt routinematig bijgehouden.

Er zijn hiernaast ook gezamenlijke bezoeken uitgevoerd met overheidsambtenaren en andere ontwikkelings partners bijvoorbeeld aan het Pilot Irrigatie Project in Lokales en de honing activiteiten in Abiliyep. De bezoekers werd verteld over de activiteiten en uit de gesprekken kwamen ook aanbevelingen naar voren.

ZOA project medewerkers op veldbezoek.

Financieel overzicht

	Totale budget	Uitgaven 1-1-2023 – 30-6-2023	Totale uitgaven tot op heden (30-06-2023)
Directe Activiteiten Kosten	93.411	32.170	44.526
Human Resources	145.023	27.099	78.729
Internationale Programma Staff	22.074	2.965	11.195
Internationale Support Staff	18.720	3.697	10.423
Lokale Programma Staff	81.270	14.974	42.337
Lokale Support Staff	22.959	5.464	14.775
Reiskosten	6.816	2.600	9.352
Materiaal Kosten	32.100	7.473	16.209
Kantoor Kosten	15.705	2.721	9.132
Support Kosten	8.669	2.104	6.973
Totale Directe Implementatie Budget	301.724	74.168	164.922
Organisatie Kosten (7%)	21.121	5.192	11.545
Totale project budget	322.845	79.360	176.466

Het verhaal van Lomuget

“Mijn naam is Lomuget James. Ik ben 49 jaar oud en woon in Nabokotom in Amudat. Ik ben getrouwd en heb 8 kinderen. Vroeger was ik een veehouder en was dit mijn enige bron van inkomsten. In 2011 heb ik een stuk land kunnen kopen in Nabokotom en ben ik op kleine schaal groentes gaan verbouwen. Ik gebruikte een jerrycan om mijn planten water te geven.

Dat jaar werd ik door ZOA benaderd om ‘modelfarmer’ te worden en een boerengroep met 15 leden te starten. We werden door ZOA getraind om groentes te verbouwen en ik bezocht andere boeren om nieuwe ideeën op te doen. We bewogen toen van landbouw voor eigen gebruik naar productie voor de markt. ZOA heeft ons in 2018 geholpen met een waterpomp op zone-energie wat onze productie een boost heeft gegeven. Ik verkoop nu de groentes die ik verbouw op de markt in Amudat en ook in Kenia.

Met behulp van dit project is mijn familie zeker van voedsel en kunnen mijn kinderen studeren. Ik help andere boeren en wil graag mijn bedrijf nog verder uitbreiden.”

Een woord van dank

“We willen graag ZOA bedanken voor alles wat zij doen om het bestaan van onze mensen te verbeteren. En bovenal dank aan de donoren die hen financieel ondersteunen. Door het irrigatie systeem kunnen boeren meer groentes verbouwen en deze verkopen op de markt om hun inkomen te vergroten. Dit is in lijn met het Oegandese programma voor het stoppen van armoede.” - District official tijdens de Exit strategie meeting.

“De samenwerkingsconferentie met de inkopers in Kenia was erg waardevol. Het was een kans om met hen contact te leggen en de vraag van de markt te begrijpen. Door de nieuwe contacten zijn boeren beter in staat om zaken te doen en kunnen we een hogere prijs krijgen voor onze producten. We zijn er klaar voor om de Keniaanse markt op te gaan!” - Market Ready Farmer tijdens het samenwerkings evenement met afnemers en kopers.

Ook namens ZOA hartelijk bedankt voor jullie steun en betrokkenheid bij dit project!

De Market Ready Farmers en inkopers komen samen tijdens een samenwerkings evenement

We zijn er voor onze naasten in nood,
die lijden in deze gebroken wereld.

We zijn er voor slachtoffers van oorlogen en rampen,
die zoeken naar troost, een maaltijd en een veilige plek.

We zijn er voor vluchtelingen die alles kwijt zijn,
en daarbij ook de moed dreigen te verliezen.

We helpen mensen weer op de been,
zorgen voor eten, een deken of een tent.

We blijven trouw tijdens de wederopbouw,
totdat mensen zichzelf weer kunnen redden.

We zijn er. Wij zijn ZOA.

